

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Криворізький національний університет (Україна)
Scientific Center of Innovative Research OÜ (Estonia)
WSHIU Akademia Nauk Stosowanych (Poland)
AMET University (India)
Запорізький національний університет (Україна)
Полтавський торговельно-економічний університет (Україна)
Дніпровський державний аграрно-економічний університет (Україна)
Університет митної справи та фінансів (Україна)
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу
(Україна)
Громадська спілка «ЛІГА АУДИТОРІВ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

«МАЙБУТНЄ – АУДИТ»

(м. Кривий Ріг, 15 січня 2024 р.)

Кривий Ріг
Видавець Роман Козлов
2024

УДК 657.6
ББК 65.05
М23

Редакційна колегія:

СТУПНІК М.І., д.т.н., професор, ректор Криворізького національного університету
АДАМОВСЬКА В.С., к.е.н., доцент, завідувачка кафедрою обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування Криворізького національного університету
КРАПИВКО М.Л., член Ради Громадської спілки «Ліга аудиторів України», виконавчий директор аудиторської фірми «Бухгалтер»
МІЩУК Є.В., к.е.н., доцент, завідувачка кафедрою обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування Криворізького національного університету

Рецензенти:

АНІСІМОВА О.М. – завідувачка кафедри інформаційних систем управління Донецького національного університету імені Василя Стуса, д.е.н., професорка
ДАШКО І.М. – професорка кафедри управління персоналом та маркетингу Запорізького національного університету, д.е.н, професорка
НУСІНОВА О.В. – член ради директорів Smart corporate service LLC, DBA з корпоративного управління, д.е.н., професорка

Затверджено до друку рішенням вченої ради
Криворізького національного університету
(протокол № 6 від 19.01.2024)

Майбутнє – аудит

М23 Майбутнє – аудит : Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Кривий Ріг, 15 січня 2024 р. / редкол.: М.І. Ступнік, В.С. Адамовська, М. Л. Крапивко, Є.В. Міщук [Електронний ресурс]. – Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2024. – 387 с. Режим доступу: <http://ds.knu.edu.ua/jsrui/>

ISBN 978-617-8096-22-9

Матеріали конференції містять спадщину видатного ученого професора Володимира Яковича Нусінова у розвиток науки та освіти, а також результати досліджень наукової спільноти в галузі обліку, оподаткування, економіки, маркетингу, фінансів, публічного управління та адміністрування, менеджменту, права.

Особлива увага приділена актуальним проблемам управління бізнесом в умовах сьогодення.

Матеріали конференції призначені для здобувачів освіти економічних спеціальностей, викладачів, практикуючих аудиторів та всіх зацікавлених осіб.

УДК 657.6
ББК 65.05

ISBN 978-617-8096-22-9

© Криворізький національний університет, 2024.

Управління просуванням послуг транспортного підприємства.....	
<i>Подрез О.І., Дюжєв В.Г, Перєрва П.Г.</i> Соціальна відповідальність міжнародного бізнесу.....	157
<i>Рагуліна І.І.</i> Управлінський облік та його місце в інформаційній системі підприємства.....	160
<i>Рибалка М. Г., Полятикіна Л.І.</i> Особливості обліку готової продукції виробництва при управлінні бізнесом.....	163
<i>Роєва О.С.</i> Переваги та недоліки запровадження податку на виведений капітал.....	165
<i>Самітов Р.О., Васюткіна Н.В.</i> Модель інноваційного розвитку підприємств в умовах глобалізації галузевих ринків.....	167
<i>Семенова Л.Ю.</i> HR marketing - as an effective type of management activity.....	169
<i>Семенченко Н.В.</i> Проактивність як ключова характеристика управління бізнесом епохи неоіндустріалізації.....	172
<i>Скоробогатова А.О., Хурдей В.Д.</i> Розвиток клієнтоорієнтованого маркетингу: сучасні тенденції та ефективні практики.....	175
<i>Соломенчук, К. В., Несененко П. П.</i> Підприємництво та його роль в економічному розвитку територіальних громад України.....	178
<i>Станєва К.С., Синіговець О.М., Перєрва П.Г.</i> Конкурентоспроможність підприємства: компаративний аналіз.....	182
<i>Тарасюк Г.А., Андрієнко М.М.</i> Розвиток бізнесу на основі інноваційного впливу цифрової економіки на інтелектуалізацію капіталу.....	185
<i>Татарин І.Р., Еш С.М.</i> Стан і розвиток ринків капіталу України.....	187
<i>Тельний Д.А., Цапенко В.Р., Минич Ю.В.</i> Надмірна диференціація доходів: соціальні та економічні наслідки.....	190
<i>Ткачук Є. М., Разумова Г. В.</i> Бізнес-аналітика як стратегічний ресурс розвитку підприємства.....	192
<i>Турило А.М.</i> Методологія – важливий засіб розвитку суспільства, економіки і науки.....	194
<i>Турило А.А., Єлізаров І.Г.</i> Роль людського капіталу в сучасному бізнесі.....	195
<i>Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В.</i> Тестування активів на предмет зменшення корисності.....	196
<i>Федоренко О.В., Черепанова В.О., Перєрва П.Г.</i> Міжнародний бізнес в умовах глобалізації економіки.....	199
<i>Фєрбєй Г.М., Рилєєв С.В.</i> Проблеми та окремі аспекти розвитку вітчизняного товарного бізнесу в умовах воєнного стану.....	202
<i>Фіалкін Д.В., Барибіна Я.О.</i> Вані світ та його вплив на стартегічне управління у галузі пивоваріння.....	205
<i>Фірчук М.С., Рилєєв С.В.</i> Процесні команди в системі управління бізнес-процесами компаній.....	208
<i>Ходзицька В.В.</i> Складання нефінансової звітності-крок до вдосконалення фахових	210

продукції (робіт, послуг), що реалізується на ринку, а потім в головній меті діяльності підприємства в якості прибутку підприємства.

Список використаних джерел

1. Базилюк А., Хоменко В. (2021) Інвестування в людський капітал як складник корпоративної соціальної відповідальності. *Причорноморські економічні студії*, Вип. 66, 30-34
2. Гільорме Т., Кислиця К. (2016) Оцінювання людського капіталу як складової стратегії соціальної відповідальності підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*, Вип. 10, 296-301
3. Охріменко О., Іванова Т. (2015) *Соціальна відповідальність*. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». 180 с.
4. Турило А.М., Турило А.А. (2022) *Цінність людини і людський капітал – фундаментальні чинники фінансово-економічного розвитку суб'єктів господарювання*. Кривий Ріг: Видавець Роман Козлов. 140

Тютюнник Ю.М.,

к.е.н., доц.

Тютюнник С.В.,

к.е.н., доц.

Полтавський державний аграрний університет

ТЕСТУВАННЯ АКТИВІВ НА ПРЕДМЕТ ЗМЕНШЕННЯ КОРИСНОСТІ

В умовах військової агресії рф проти України швидке погіршення економічного середовища та збільшення невизначеності макроекономічних та ділових перспектив призвели до суттєвого зростання ймовірності настання подій, які можуть спричинити зменшення корисності, що, відповідно, вимагає проведення тесту на предмет зменшення корисності, у тому числі для активів, які необхідно щорічно перевіряти на предмет зменшення корисності [1].

Питання зменшення корисності або знецінення активів регулює МСБО 36 «Зменшення корисності активів». Відповідно до п. 9 МСБО 36, в кінці кожного звітного періоду суб'єктові господарювання слід оцінювати, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Якщо хоча б одна з таких ознак існує, суб'єктові господарювання слід оцінити суму очікуваного відшкодування такого активу, тобто зробити тестування активів на предмет знецінення [2].

Ознаки того, що корисність активу може зменшитися, поділяються на зовнішні та внутрішні. МСБО 36 (п. 12) виділяє такі мінімальні показники зовнішніх та внутрішніх джерел інформації [2]:

1. Зовнішні джерела інформації:

- є видимі ознаки того, що вартість активу зменшилася протягом періоду значно більше, ніж можна було очікувати, внаслідок плину часу або звичайного використання;

- протягом періоду відбулися зміни зі значним негативним впливом на суб'єкт господарювання або вони відбудуться найближчим часом у

технологічному, ринковому, економічному або правовому оточенні, в якому діє суб'єкт господарювання, чи на ринку, для якого призначений актив;

- ринкові ставки відсотка або інші ринкові ставки доходу від інвестицій збільшилися протягом періоду, і це збільшення, ймовірно, вплине на ставку дисконту, застосовану при обчисленні вартості активу при використанні, і суттєво зменшить суму очікуваного відшкодування активу;

- балансова вартість чистих активів суб'єкта господарювання, що звітує, є більшою, ніж його ринкова капіталізація.

2. Внутрішні джерела інформації:

- є свідчення застарілості або фізичного пошкодження активу;

- протягом періоду відбулися суттєві зміни, які негативно вплинуть на суб'єкт господарювання, або очікується, що вони відбудуться у близькому майбутньому та змінять інтенсивність або спосіб нинішнього чи запланованого використання активу;

- наявні свідчення з даних внутрішньої звітності, які вказують, що економічна ефективність активу є або буде гіршою, ніж очікувана.

Відповідно до п. 10 МСБО 36, незалежно від наявності ознак знецінення, щорічно необхідно робити тестування активів на предмет знецінення для таких категорій необоротних активів:

- нематеріальних активів з невизначеним терміном використання;

- нематеріальних активів, які ще непридатні до використання;

- гудвілу.

Якщо можливо визначити окремий актив, проводиться тестування для окремого активу, якщо актив не можливо окремо визначити, проводиться тестування на рівні одиниці, що генерує грошові потоки, або групи таких одиниць (наприклад, якщо гудвіл виникає на рівні сегменту).

Для всіх інших необоротних активів тестування проводиться за наявності ознак знецінення.

Базовими поняттями, що стосуються тестування активів на предмет зменшення корисності, є:

- актив не може відобразитися у балансі за вартістю вищою, ніж сума його очікуваного відшкодування (recoverable amount);

- якщо сума очікуваного відшкодування менша ніж балансова вартість активу (carrying amount), в обліку необхідно відобразити знецінення активу на відповідну суму;

- балансова вартість (carrying amount) – це сума, за якою актив визнають після вирахування будь-якої суми накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення його корисності;

- сума очікуваного відшкодування (recoverable amount) – це сума грошових потоків, яку може згенерувати актив. Це більша з двох оцінок активу (або одиниці, що генерує грошові кошти): справедливої вартості за мінусом витрат на вибуття (fair value less costs of disposal); його вартості при використанні (value in use);

- до оцінки майбутніх грошових потоків не включаються надходження або вибуття грошових коштів від фінансової діяльності.

Якщо є будь-яка ознака того, що корисність активу може зменшитися, суму очікуваного відшкодування слід попередньо оцінювати для окремого активу.

Суму очікуваного відшкодування окремого активу неможливо визначити, якщо актив не генерує надходження грошових коштів, які здебільшого не залежать від надходжень грошових коштів від інших активів.

Якщо неможливо попередньо оцінити суму очікуваного відшкодування окремого активу, суб'єкт господарювання має визначати суму очікуваного відшкодування одиниці, що генерує грошові кошти (cash-generating unit – CGU) і до якої належить актив (одиниця активу, яка генерує грошові кошти).

Наприклад, машина А є частиною CGU виробничої компанії. Компанія більше не планує використовувати машину А у виробничому процесі. Сума очікуваного відшкодування CGU (до якого входить машина А) перевищує балансову вартість. У такому випадку, машина А не буде включатися у CGU та буде тестуватися на предмет знецінення як окремий актив. Сума очікуваного відшкодування такого активу буде дорівнювати 0.

Одиниця, що генерує грошові кошти – найменша група активів, яку можна ідентифікувати і яка генерує надходження грошових коштів, що здебільшого не залежать від надходжень грошових коштів від інших активів або груп активів. Ідентифікація одиниці активу, що генерує грошові кошти, передбачає судження.

Визначаючи, чи не залежать надходження грошових коштів від активу (чи групи активів) від надходжень грошових коштів від інших активів (чи груп активів), суб'єкт господарювання бере до уваги різні чинники, зокрема те, як управлінський персонал керує операціями (наприклад, за асортиментом продукції, видами господарської діяльності, окремими місцями розташування, районами чи регіональними зонами або в інший спосіб) або як управлінський персонал ухвалює рішення про подальше використання активів чи їх продаж.

Розглянемо приклади, коли активи можна об'єднувати в одиниці, що генерують грошові потоки (CGU), а коли ні.

У першому прикладі візьмемо компанію, яка володіє мережею супермаркетів. Кожен окремий супермаркет зазвичай генерує грошові кошти незалежно від інших супермаркетів та оцінка їхньої діяльності менеджментом зазвичай робиться на індивідуальній основі. У такому випадку, скоріше за все, кожен супермаркет буде представляти окрему одиницю, що генерує грошові кошти (незважаючи на те, що певні функції можуть бути централізовані для всієї компанії – наприклад, фінанси чи маркетинг).

Якщо у компанії є гудвіл, який моніториться на регіональному рівні шляхом об'єднання супермаркетів за регіональною ознакою, то гудвіл буде тестуватися на вищому рівні (кілька одиниць, що генерують грошові кошти, будуть об'єднані в одну групу для цілей тестування гудвілу на предмет знецінення).

На противагу попередньому прикладу, розглянемо ситуацію, коли є компанія, однакова продукція якої виробляється на різних заводах. При цьому можливі такі варіанти:

- однакова продукція виробляється на заводах, які мають різне територіальне розташування;

- заводи завантажені не на повну потужність;
- менеджмент може приймати рішення стосовно алокації виробництва на один або інший завод та здійснити поставку однакового покупцю не залежно від того, на якому заводі була вироблена продукція;
- грошові потоки кожного заводу залежать від алокації обсягів виробництва.

Таким чином, заводи не є окремими одиницями, що генерують грошові потоки (як у випадку з супермаркетами), так як вони не генерують ці потоки незалежно один від одного.

Отже, МСБО 36 визначає процедури, які суб'єкт господарювання застосовує для забезпечення обліку своїх активів за сумою, яка не є більшою ніж сума їх очікуваного відшкодування.

Список використаних джерел

1. Алєєв Д. Зменшення корисності та визначення справедливої вартості. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2020/04/covid-19-assets-1a.html> (дата звернення: 03.01.2024).
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 «Зменшення корисності активів». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2036_ukr_2020.pdf (дата звернення: 03.01.2024).

Федоренко О.В.

здобувач вищої освіти ступеня

бакалавр

ОПП «Міжнародні економічні відносини»

спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Черепанова В.О., к.е.н., проф.

Перерва П.Г., д.е.н., проф.
Національний технічний університет «ХПІ»

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Здійснення комерційних операцій в міжнародному бізнесі має суттєві відмінності від проведення аналогічних операцій в національному бізнесі. Велику роль для ефективної діяльності підприємства на зовнішньому ринку набувають положення, про які вітчизняним підприємствам не приходиться навіть брати до уваги [1, 5, 9]. Тому стає в достатній мірі очевидним актуальність та необхідність детального дослідження особливостей форм і методів ведення і управління бізнесом на міжнародному рівні.

Протягом останніх десятиліть саме стрімкий розвиток глобальних виробничих мереж, головним чином у вигляді транснаціональних корпорацій, зумовив швидкі темпи зростання обсягів міжнародної торгівлі товарами. Цьому сприяли лібералізація міжнародної торгівлі, активізація процесів міжнародної